

OZONUL MEDICAL ÎN TERAPIA COMPLEXĂ A HIPERTENSIUNEI ARTERIALE SISTOLICE IZOLATE LA PACIENȚII VÂRSTNICI

Nicolae Bodrug, Olga Maniuc, Doina Barbă, Anatolie Negară, Liudmila Baraniuc, Adriana Botezatu

Disciplina Boli Ocupaționale, Clinica Medicală Nr.6, USMF „Nicolae Testemițanu”

Centrul Național de Geriatrie și Gerontologie

Laboratorul Științific de Gerontologie

IMSP Spitalul Clinic al Ministerului Sănătății

Tratamentul hipertensiunii arteriale sistolice izolate (HTASI) la pacienții vârstnici rămâne a fi o problemă actuală, datorită faptului că terapia antihipertensivă ”tradițională” decurge cu o serie de efecte secundare nedorite. De aceea a fost propus introducerea în schema de tratament a hipertensiunii arteriale sistolice izolate al *ozonului medical*. Rezultatele prezentate printr-un studiu, care a implicat 67 pacienți cu vârsta peste 65 ani cu hipertensiune arterială sistolică izolată gradul II și III, a fost realizat pentru a evalua efectul în terapia antihipertensivă complexă, asupra indicilor hemodinamici și ai metabolismului lipidic.

Scopul studiului a fost de a cerceta efectul ozonoterapiei în tratamentul antihipertensiv complex asupra valorilor TA, funcției sistolice și diastolice a cordului, indicilor metabolismului lipidic la pacienții vârstnici cu HTASI și de a optimiza tratamentul corespunzător.

În studiu au fost incluși 67 pacienți cu vârsta peste 65 ani cu gradul II și III de HTASI. Pacienții au fost divizați în 2 grupuri: de studiu și control. Grupurile au fost selectate statistic în dependență de vârstă, sex, durata și severitatea bolii.

Pacienților grupului de studiu concomitent cu tratamentul antihipertensiv selectat anterior, li s-au administrat Ozon medical, introdus intravenos sub formă de soluție fiziologică

ozonată. Pacienții din grupul de control au urmat doar tratament antihipertensiv de susținere.

În timpul cursului de tratament și după finisarea lui la pacienții din grupul de studiu nu au fost înregistrate efecte adverse sau complicații.

La pacienții din grupul de studiu s-a observat reducerea variabilității medii zilnice a tensiunii arteriale sistolice. Modificări în indicii creșterii matinale a tensiunii arteriale și în orele nocturne, au avut loc sub influența tratamentului, în ambele grupuri, în mod egal. În grupul de studiu nu doar a crescut numărul de pacienți cu cifre normale a tensiunii arteriale sistolice în timp de noapte, dar de asemenea s-a micșorat și numărul de pacienți cu reduceri inadecvate a tensiunii arteriale. Tratamentul medical cu includerea ozonului are un efect pozitiv mai semnificativ asupra funcției cardiace diastolice. Ozonul medical are, de asemenea, efect antiaterogen, așa cum ne-a demonstrat scăderea colesterolului total și a lipoproteinelor cu densitate joasă.

Astfel, Ozonul medical crește efectul terapeutic al preparatelor antihipertensive, preîntâmpină efectul aterosclerotic al unor din componente, ajută la optimizarea utilizării tratamentului tradițional în hipertensiunea arterială sistolică izolată la vârstnici.

TRATAMENTUL COMPLEX AL ANGORULUI PECTORAL STABIL CU OZONOTERAPIE LA PACIENȚII VÂRSTNICI

Nicolae Bodrug, Doina Barba, Elena Tofan, Lucia Andrieș, Lilia Podgurschi,

Disciplina “Boli ocupaționale”, Clinica Medicală nr.6, USMF „Nicolae Testemițanu”

Laboratorul Științific de Geriatrie, USMF „Nicolae Testemițanu”

Laboratorul Alergologie și Imunologie clinică

Catedra Farmacologie și Farmacologie Clinică

Summary

It was assessed the clinical efficacy and tolerance of ozone therapy with bicycle stress test in patients with coronary artery disease and stable angina of elder age groups. The study included 48 patients with ischemic disease, aged 65-72 years (mean $66,6 \pm 4,8$ years). It was proved that the use of ozone therapy in treatment of patients with coronary artery disease could improve the standard antianginal therapy, which manifests an increase in exercise tolerance, decreasing the frequency of anginal attacks.

Rezumat

A fost evaluată eficacitatea clinică și toleranța terapiei cu ozon, prin evaluarea cicloergometriei la pacienții vârstnici cu cardiopatie ischemică și angină pectorală stabilă. Studiul a inclus 48 de pacienți cu boală ischemică, în vârstă de 65-72 ani (în medie $66,6 \pm 4,8$ ani). A fost demonstrat, că utilizarea terapiei cu ozon în tratamentul pacienților cu boală coronariană ar putea îmbunătăți tratamentul standard, ce se manifestă prin creșterea toleranței la efort și diminuarea frecvenței acceselor anginoase.

Actualitatea temei. Globalizarea problemelor definite de angorul pectoral de efort stabil dictează necesitatea de a preciza aspectele particularităților structurale, de a optimiza diagnosticul și tratamentul complex al acestor maladii, în special la persoanele vârstnice. Astfel, elaborarea și implementarea unor abordări terapeutice individualizate și complexe prin administrarea concomitentă a ozonoterapiei la bolnavii vârstnici cu angor pectoral stabil este o problemă importantă de rezolvare în managementul pacienților vârstnici, prin diminuarea și controlul mai eficient al simptomelor patologiei, cât și îmbunătățirea pronosticului și al calității vieții bolnavilor.

Scopul: estimarea eficacității clinice, paraclinice ei toleranței tratamentului complex al angorului pectoral stabil cu ozonoterapie, prin evaluarea probei de cicloergometrie la bolnavii vârstnici.

Materiale și metode: S-a efectuat un studiu deschis observațional la 48 pacienți vârstnici cu angor pectoral de efort stabil, cu vârsta cuprinsă între 65-72 ani (în mediu $66,6 \pm 4,4$ ani), pe parcursul a 3 ani, cu estimarea eficacității tratamentului complex cu ozonoterapie, prin efectuarea concomitentă a perfuziilor intravenoase de ser fiziologic ozonat de 200 ml, cu concentrația de ozon 2,5 mg/litru, cu interval de o zi, după stabilirea diagnosticului, a gradului de severitate. Toți bolnavii cu angor pectoral de efort au fost randomizați în 2 loturi: lotul I (de bază; $n=26$), care, concomitent cu tratamentul de bază, administrează cure cu ozonoterapie conform metodologiei instrucționale; lotul II (martor; $n=22$), care administrează doar tratamentul de bază.

Rezultate: La bolnavii vârstnici cu angor pectoral de efort stabil, ce efectuau tratament combinat cu ozon adițional la tratamentul de bază s-a estimat diminuarea numărului de episoade anginoase pe săptămână cu 87,3%, de la $9,1 \pm 0,5$ până la $0,25 \pm 0,03$ min ($p < 0,001$), micșorarea consumului de nitrați - la 0-1 comprimate/zi, scăderea amplitudinii medii de deviație a segmentului ST de la $1,5 \pm 0,3$ până la $0,2 \pm 0,1$ mm ($p < 0,01$), frecvența palpitațiilor a diminuat de la $2,6 \pm 0,19$ până la $1,9 \pm 0,16$; ($p < 0,01$), frecvența asocierii dereglărilor de ritm a scăzut de la $2,8 \pm 0,19$ până la $1,14 \pm 0,09$ puncte; ($p < 0,001$).

La finele curei de tratament, simptomele principale ale angorului pectoral de efort stabil la persoanele vârstnice au regresat semnificativ la bolnavii din ambele loturi, însă la cei ce au efectuat concomitent și ozonoterapie acest indicator a avut o dinamică mai semnificativă în comparație cu lotul martor.

Concluzii: Rezultatele obținute au demonstrat, că includerea tratamentului complex cu ozon în componența terapiei angorului pectoral de efort stabil relevă o influență benefică asupra indicilor remodelării miocardului. Pe fondalul administrării tratamentului complex cu ozon la pacienții vârstnici s-a majorat veridic din punct de vedere statistic toleranța pacienților la efort fizic, fapt care s-a manifestat prin majorarea volumului și duratei efortului efectuat.

La finele studiului s-a estimat, că la bolnavii vârstnici cu angor pectoral de efort stabil tratați în combinație cu ozonoterapie s-a înregistrat ameliorarea indicilor hemodinamicii în punctul efortului maxim, prin micșorarea frecvenței acceselor anginoase și ca o consecință - micșorarea numărului de comprimate de nitroglicerina administrate.

ACTUALITĂȚI ÎN GERIATRIE ȘI GERONTOLOGIE

Constantin Bogdan

Centrul Medico-social „Sf. Luca”

Rezumat

Ascensiunea procesului de îmbătrânire a populațiilor, proces inductabil și ireversibil, care afectează toate țările lumii și are consecințe pe planuri multiple în raport cu pluridimensionalitatea sa, constituie o preocupare importantă pe agenda organismelor internaționale – ONU, OMS și regionale – Uniunea Europeană, pentru guverne și structurile ne-guvernamentale. Societățile, se precizează în documente ONU (Fondul ONU pentru populație), trebuie să asigure creșterea calității vieții pentru persoanele în vârstă și respectarea „drepturilor lor, pentru a putea trăi în demnitate. Acest lucru este cu atât mai important în timpul crizei financiare. Sunt necesare sisteme de securitate socială puternice care să furnizeze servicii, să asigure un standard adecvat de viață și care să promoveze solidaritatea între generații.”